

[Rønhoft]

Dengang landbrugspriserne blev opjusteret hvert år, fortalte skiftende landbrugsministre landmændene i pressen om, hvor mange hundrede millioner de næste år ville få for deres produkter. Når priserne nedjusteres, hedder det: medansvarsafgift, supplerende medansvarsafgift, stabilisatorer, restriktiv prispolitik, skærpede kvalitetskrav, udskudt intervention, begrænset intervention, begrænset lagerleje, sociostrukturelle forslag, ekstensiveringsordninger, set-aside, omstilling, braklægning osv. Og jeg er sikker på, at jeg ikke har fået alle begreber med. Men jeg havde hellere set, at man havde kaldt en spade for en spade. Landmændene kender godt virkningen.

I det hele taget tror jeg, at dersom alle fødevarereporterende lande besluttede sig til at lade markedsøkonomiske kræfter råde efter en på forhånd aftalt tidshorizont – måske 15-20 år og vel at mærke efter en kraftig lagerreduktion – ville markedspriserne tilpasse sig produktionsprisen. Alene beslutningen herom ville stimulere verdensmarkedspriserne med det samme.

Vi har nationalt selv vedtaget love, der ligeledes fremmer strukturudviklingen, uden at det har været hovedformålet. Jeg tænker på miljølovene, hvor investeringerne til miljøforanstaltninger kræver produktionsstørrelser af et vist omfang for at være rentable. Medansvarsafgifter og afgifter på handelsgødning eller sågar kvoter tror vi ikke på som styringsredskaber for landbrugsproduktionen. Historien har gang på gang vist, at planøkonomi – socialistisk eller efter kapitalistisk model – skaber bedre vilkår for bureaukraterne på landmændenes bekostning.

Regeringen har for få år siden lagt en landbrugsstrategisk plan frem, som helt eller delvis er gennemført. Jeg tænker på produktudviklingslovene, ændrede finansieringer, forslag til ny landbrugslov og tanker om bedre uddannelse. Landbrugsministeren udtrykker det således:

»Det offentlige kan bidrage med at stimulere afsætningen til eksport, fremme forskning og produktudvikling og understøtte formidlingen af viden til landmændene, men det centrale er, at landmanden må realisere produktionsmulighederne gennem egne beslutninger.«

Klarere kan det ikke siges, og det vil vi fra Det Konservative Folkeparti meget tilslutte os.

Forslaget til en ny landbrugslov og nye ejerformer i landbruget har ikke til formål at trække tæppet væk under de mindre effektive landmænd, men alene at gøre det muligt at gennemføre en strukturtilpasning uden for meget bureaukrati og for mange dispensationer.

Med et bedre retsgrundlag for handel med landbrugsejendomme gavner vi både dem, der ønsker at forlade landbruget, og dem, der vil fortsætte.

Povl Brøndsted (V):

Man kan vel sige, at vi i dag tager lidt forskud på den debat, vi skal have, når vi får landbrugsministerens lovforslag til en ny struktur inden for landbrugserhvervet som helhed til behandling, men som en grundholdning er det Venstres ønske, at landbrugsstrukturen skal tilpasses landbrugets udvikling og tage hensyn til landmandens behov for at udøve sit erhverv.

Vi havde i sidste uge i Herning den store messe AGROMEK. Den viste, at ønsket om og viljen til at udvikle efter behov og efter krav i høj grad er til stede inden for erhvervet i alle dets afspejlinger på alle områder.

Selvfølger var det en teknisk messe, og teknikken var dominerende, men det var meget tydeligt, at den tekniske fremstilling af en mangfoldighed af maskiner og småfinesser tager hensyn til de krav, der stilles til landbruget i dag. I afdelingen, der viste, hvordan man skal lave fremtidens sprøjter til midler til bekæmpelse af skadedyr og ukrudt, så man, at det var noget, der var udviklet med hensyntagen til den debat, vi har haft. Så man på det, der var gjort inden for gødningsspredning, var det tydeligt, at man tager hensyn til de rejste kritikpunkter og prøver både at løse de opgaver, denne gødning har for at få afgrøderne til at udvikle sig godt, og også at tage hensyn til den rejste kritik.

I den tekniske afdeling så vi staldinventar osv., der i høj grad er lagt an på, at det skal være i overensstemmelse med opfattelsen af, hvordan en animalsk produktion skal foregå. Altså, det er i høj grad sådan, at hele den udvikling, der følger med landbruget, er meget miljøbevidst og i høj grad tager hensyn til de etiske krav. Det gælder f.eks. det nye inventar til svinestalde, hvor man faktisk intet sted så søer stå bundet. Det er frie stier, hvor der er større bevægelsesfrihed, end man har set det i den overgangsperiode fra et mindre effektivt til et mere effektivt landbrug, som vi har været inde i.